

Yttrande över Riksrevisionens granskningsrapport Utbildning på vetenskaplig grund – otillräckliga insatser för att stödja skolan med kunskap

Regeringen har den 14 november 2025 begärt Skolverkets yttrande över Riksrevisionens granskningsrapport Utbildning på vetenskaplig grund – otillräckliga insatser för att stödja skolan med kunskap (RiR 2025:12). Utbildningsdepartementet har bitt Skolverket att yttra sig över Riksrevisionens rapport senast den 12 december 2025.

Skolverket har faktagranskat innehållet i ett utkast till den aktuella rapporten i oktober 2025 och Riksrevisionen har sedan föredragit sina slutsatser för Skolverket på ett möte i november 2025.

Skolverket välkomnar Riksrevisionens granskning och delar Riksrevisionens bedömning att Skolverket har haft arbetssätt som medför att statens arbete för att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet inte är effektivt.

Riksrevisionens slutsatser avseende Skolverkets arbete

Sammantaget drar Riksrevisionen följande slutsatser om Skolverkets arbete:

- Skolverket har inte utgått från vedertagna vetenskapliga metoder, som bygger på systematik och transparens, för att göra kunskapssammanställningar. Detta medför en risk för att myndigheternas stöd baseras på ofullständiga kunskapsunderlag eller subjektiva bedömningar. Skolverkets samarbeten med lärosäten i framtagande av kunskapssammanställningar är ett särskilt riskmoment eftersom myndigheten ställer för låga krav på systematik och dokumentation i forskares arbete.

- Snäva tidsramar i Skolverkets regeringsuppdrag är ett återkommande problem som innebär att forskare ofta tackar nej till att medverka, och till att de forskare som accepterar villkoren inte har förutsättningar att göra ett bra arbete.
- Skolverket saknar en metod för att sammanställa erfarenhetsbaserad kunskap (beprövad erfarenhet) från lärarkåren.
- I Skolverkets arbete med att ta fram stöd finns behov av fler medarbetare med god kunskap i vetenskaplig metod samt informationsspecialister.
- Skolmyndigheterna har delvis överlappande uppdrag när det gäller att sammanställa och kommunicera forskning, och bistå skolväsendet med stöd för skolutveckling. Sammantaget innebär detta att det finns många olika typer av stöd och publikationer, på flera olika myndighetssidor, och det är tydligt för lärare vart de ska vända sig för att få stöd.

Skolverket instämmer i Riksrevisionens slutsatser om att myndighetens arbete inte har varit tillräckligt effektivt.

Rekommendationer till Skolverket

Riksrevisionens lämnar två rekommendation till Skolverket:

- Se till att myndigheten har kompetens internt för att söka och sammanställa forskning, och för att beställa och omhänderta forskningssammanställningar från externa forskare.
- Se till att det finns en process för att ta fram bästa tillgängliga kunskap som utgår från systematisk sammanställning och värdering av forskning.

Nedan beskrivs hur myndigheten avser att utveckla verksamheten avseende intern kompetens respektive process för att ta fram bästa möjliga kunskap, utifrån Riksrevisionens rekommendationer.

Se till att myndigheten har kompetens internt för att söka och sammanställa forskning, och för att beställa och omhänderta forskningssammanställningar från externa forskare.

Riksrevisionen rekommenderar Skolverket att se till att myndigheten har kompetens internt för att söka och sammanställa forskning, och för att beställa och omhänderta forskningssammanställningar från externa forskare.

Riksrevisionens bedömer att Skolverket inte har tillräcklig metodkompetens i arbetet med att ta fram stöd till skolväsendet som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Myndigheten saknar också informationsspecialistkompetens.

Vidare uppmärksammar Riksrevisionen att Skolverket saknar en funktion med ansvar för att sammanställa kunskapsunderlag i samband med utveckling av stöd.

Riksrevisionen pekar på att Skolverket ofta vänder sig direkt till forskare eller lärosäten för forskningssammanställningar. Det saknas ett formaliserat arbetssätt för att ta fram bästa tillgängliga kunskap, som framgår av myndighetens interna processer. Arbetssättet syftar till att säkerställa att enskilda forskares intressen eller uppfattningar inte får genomslag i produkterna.

Riksrevisionen bedömer vidare att Skolverket ställer för låga krav i forskarsamarbeten. Myndigheten preciserar inte att litteratursökningar ska genomföras systematiskt och transparent med stöd av informationsspecialister och att forskningens kvalitet ska värderas.

Skolverkets arbete för att åtgärda rekommendationen

Skolverket instämmer i att myndigheten inte har haft tillräcklig metodkompetens i arbetet med att ta fram stöd till skolväsendet. Myndighetens ambitioner avseende detta framgår av det interna styrdokumentet Skolverkets strategiska plan 2026–2028 där ett utpekad mål är att ”förstärka den egna kompetensen så att en bred vetenskaplig grund säkerställs i myndighetens arbete”. Strategin är treårig, och Skolverket kommer under 2026 genomföra en myndighetsövergripande översyn avseende kompetensförsörjning. Att stärka den interna kompetensen för att söka och sammanställa forskning, samt att beställa och omhänderta forskningssammanställningar från externa forskare, kommer vara prioriterat i översynen.

Som ett led i arbetet har myndigheten under 2025 omfördelat befintlig metodkompetens och inventerat hur myndighetens intern kompetens för att söka och sammanställa forskning kan användas mer effektivt. Myndigheten har också inlett rekryteringar av nya medarbetare för att tillse att myndighetens kompetens enligt ovanstående stärks. De kompetenser som myndigheten efterfrågar är forskarutbildning, kunskaper om sammanställning av forskning, samt överblick över relevanta forskningsfält. Även kompetens inom informations- och biblioteksvetenskap kommer att anställas under 2026.

Sedan den 1 oktober 2025 finns en projektorganisation på plats för att utveckla en funktion för att stärka och samordna myndighetens arbete med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Funktionen ska vara inrättad senast 30 juni 2026.

Avseende Skolverkets hantering av överenskommelser och avtal med lärosäten och enskilda forskare kommer interna rutiner revideras under 2026. Rutinerna avser dels att förtydliga myndighetens tillvägagångssätt i att kontakta och rekrytera lärosäten och forskare för att säkerställa bred vetenskaplig förankring, dels att stärka kraven avseende systematik och dokumentation i anlitade forskares arbete.

Se till att det finns en process för att ta fram bästa tillgängliga kunskap som utgår från systematisk sammanställning och värdering av forskning

Riksrevisionen rekommenderar Skolverket att se till att det finns en process för att ta fram bästa tillgängliga kunskap som utgår från systematisk sammanställning och värdering av forskning.

Riksrevisionen bedömer att Skolverkets processer ger stort utrymme för medarbetares egna bedömningar om hur exempelvis kunskapsunderlag och stöd ska tas fram och kvalitetssäkras. Därmed finns en risk att väsentlig forskning inte fångas upp, och att enskilda studier eller en särskild forskningstradition ges för stor vikt.

Skolverkets arbete för att åtgärda rekommendationen

Riksrevisionens problembeskrivning och slutsatser överensstämmer i hög grad med den inventering som Skolverket genomförde i samband med instruktionsförändringen 2024. Denna förtydligade att myndigheten i sitt arbete ska beakta skollagsskrivningen om att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Sedan dess har vi arbetat för att på ett tydligare sätt operationalisera formuleringen i vår interna styrning och våra kärnprocesser.

På Skolverket pågår för närvarande ett omfattande utvecklingsarbete avseende styrning och processer för framtagande av kunskapsunderlag. Myndigheten avser att fastställa principer och vägledning för framtagande av kunskapsunderlag på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Principerna syftar till att säkerställa systematik och transparens i myndighetens arbete med att sammanställa bästa tillgängliga kunskap för framtagande av styrdokument och stöd till skolväsendet. Principerna kommer att presenteras för Vetenskapliga rådet under 2026.

Joakim Malmström
Generaldirektör

Jessica Lindvert
Samordnare

Handlingen är beslutad i Skolverkets elektroniska ärende- och dokumenthanteringssystem av:

Joakim Malmström (Signerare) den 2025-12-11.

I ärendets slutliga handläggning har även överdirektören Christina Månberg, avdelningschefen Maria Weståker, avdelningschefen Anna Castberg, avdelningschefen Tommy Lagergren samt rättschefen Erik Janzon deltagit.